

مرتضی عبدالحسینی

روزنامه‌نگار

مطابق آخرین آمار ارائه‌شده ازسوی مرکز آمار ایران از آمار نیروی کار در بهار ۱۴۰۰ درمقایسه با سال قبل، بیش از ۲۳۰هزار نفر به جمعیت فعال ازنظر اقتصادی (شاغل و بیکار) و ۴۱۳ هزار نفر نیز به جمعیت شاغل اضافه شده است. هرچند این آمار در نگاه اولیه درمقایسه با سال گذشته وضعیت مناسب‌تری را نشان می‌دهد، اما بررسی‌های جزئی این مدعا را تایید نمی‌کند. وضعیت اشتغال روستایی یکی از ۵ مورد نگران‌کننده از آخرین آمار نیروی کار کشور است که حاکی از افت شدید اشتغال روستایی دارد. آمارها نشان می‌دهند شاغلان ۱۵ ساله و بیشتر کشور در بهار سال جاری حدود ۲۳ میلیون و ۶۷۶ هزار نفر بوده که حدود ۷۵ درصد این جمعیت در مناطق شهری و حدود ۲۵ درصد از آنها در مناطق روستایی مشغول به کار هستند. مشکل کار اینجاست که وقتی ترکیب منطقه‌ای اشتغال موردبررسی قرار می‌گیرد، نشان از افزایش اشتغال ۴۱۳ هزار نفری در بهار ۱۴۰۰ درمقایسه با سال گذشته دارد؛ یعنی هر بیننده‌ای ابتدا فکر می‌کند شرایط درست و براساس نیازهای روستانشینان پیش رفته است. ولی نکته مهم اینجاست که این افزایش اشتغال متوازن رخ نداده است، به‌گونه‌ای که از سال ۸۴ تا به‌حال حدود ۴ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر به اشتغال شهری افزوده شده و باوجود عدم تغییر چندان جمعیت فعال روستاها، اشتغال این مناطق بیش از یک میلیون و ۵۰۰ هزار نفر کاهش پیدا کرده است. همه اینها درحالی است که در سال‌های اخیر اشتغال روستایی، ایجاد مشاغل پایدار روستایی، حمایت از کشاورزی و بخش خدمات روستایی و به‌طور کلی توجه به آنها از محورهای اصلی وعده‌های مسئولان بوده است. ارضا طرح‌های مختلفی نیز مصوب شده که این طرح‌ها عمدتاً بر پول‌پاشی و هدایت نقدینگی تاکید داشتند که براساس آمار شکست خورده‌اند. تزریق ۱/۵ میلیارد دلار از صندوق توسعه ملی طرحی است که از ابتدای سال ۹۷ اجرا شده و قرار بوده است به ایجاد اشتغال پایدار و تقویت اشتغال در مناطق روستایی کمک کند، اما بررسی آمار اشتغال نقاط روستایی کشور نشان داد طی سه‌سال اخیر تعداد شاغلان روستاها با کاهش نزدیک به ۴۰۰ هزار نفری از ۶ میلیون و ۴۰۰ هزار نفر در سال ۹۸ به ۶ میلیون ۶۰۰ هزار نفر رسیده است. سامانه دریافت‌کنندگان تسهیلات اشتغال پایدار روستایی ازطریق وب‌سایت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در دسترس است که در آن باوجود این نظارت‌ها، همچنان برخی انحراف‌ها در اعطای این تسهیلات مشاهده می‌شود. براساس اطلاعات این سامانه در شهر تهران دو مجموعه ورزشی در شرق این شهر تسهیلات روستایی دریافت کرده‌اند. توسعه صنعتی روستاها و ایجاد اشتغال روستایی یکی از وعده‌های دولت آینده و ابراهیم رئیسی نیز بوده است که برای تحقق این وعده باید به این موارد توجه کرد:
۱. نهادت نقدینگی بدون ایجاد مسیر مطمئن برای برخورد اعتبارات و تسهیلات به بنگاه‌های غیرممکن است و درنهایت به سفته‌بازی دلالت‌نمچر می‌شود،
۲. فرآیند توسعه صنعتی به‌شروع فرآیند پایین به بالای توسعه صنعتی از شهرستان‌ها و روستاها با استفاده از نیروی کار مازاد و عموماً دارای بیکاری پنهان و فصلی برای تولید کارخانه‌های کوچک و عموماً کاربر با ارزش افزوده پایین اشاره دارد که باید دید آیا دولت آینده به آن توجهی خواهد کرد یا خیر.
به‌عنوان مثال در مراحل اولیه توسعه چین بعد از اصلاحات سال ۱۹۷۸، شکل‌گیری و زایش قارچ گونه شرکت‌هایی به‌نام Township Village-Enterprises یا TVEها در سطح وسیعی از مناطق روستایی و شهرستان‌نشین این کشور بود که شکل‌گیری و شکوفایی چین را رقم زد و
۳. پایین بودن هزینه ثابت در راه‌اندازی بنگاه‌های کوچک و متوسط در روستاها مزیتی است که توجه دولت بعدی را در توازن بخشی به اقتصاد روستایی و تنوع‌بخشی به آن طلب می‌کند.

برخلاف مرکز آمار، نگران اشتغال هستیم

مطابق آخرین آمار ارائه‌شده از سوی مرکز آمار ایران از آمار نیروی کار در بهار ۱۴۰۰ در مقایسه با سال قبل، بیش از ۲۳۰ هزار نفر به جمعیت فعال از نظر اقتصادی (شاغل و بیکار) افزوده شده است. با وجود این، جمعیت فعال ۲۵ میلیون و ۹۶۷ هزار نفری در بهار امسال، همچنان نسبت به جمعیت فعال ۲۷ میلیون و ۴۶۰ هزار نفری بهار ۱۳۹۸ از فاصله قابل توجهی برخوردار است. همچنین بررسی نرخ بیکاری افراد ۱۵ ساله و بیشتر نشان می‌دهد که ۸٫۸ درصد از جمعیت فعال (شاغل و بیکار)، بیکار بوده‌اند. بررسی روند

اخبار کوتاه

خریداران پالایش یکم هنوز در ضرر هستند

در پایان معاملات روز گذشته شنبه، شاخص بورس اوراق بهادار تهران با رشد ۵ هزار و ۷۲۷ واحد به رقم یک میلیون و ۳۱۱ هزار و ۲۲۲ واحد رسید. همچنین شاخص کل بمعیار هم‌وزن با رشد ۹۷۴ واحد به رقم ۴۰۲ هزار و ۵۸۵ واحد رسید. ارزش بازار در بورس تهران به بیش از ۵ میلیون و ۲۴۶ هزار میلیارد تومان رسید. معامله‌گران دیروز بیش از ۸/۶ میلیارد سهام، حق تقدم و اوراق مالی در قالب ۸۷۸ هزار فقره معامله و به ارزش ۶ هزار و ۲۱۴ میلیارد تومان دادوستد کردند. نکته جالب آنکه در روز گذشته همه شاخص‌های بورس سبز بودند، اما میزان افزایش شاخص‌ها زیر یک‌درصد بود، به‌گونه‌ای که شاخص کل بورس و شاخص قیمت با معیار وزنی-ارزشی ۴۴ صدم‌درصد رشد کردند و این دو شاخص با معیار هم‌وزن ۲۴ صدم‌درصد افزایش یافتند. شاخص آزاد شناور ۲۶ صدم‌درصد رشد کرد. شاخص بازار اول ۳۴ صدم‌درصد رشد کرد و شاخص بازار دوم بورس ۵۶ صدم‌درصد افزایش یافت. نمادهای هلدینگ معدنی خاورمیانه، پالایش نفت سفهان، گسترش و نفت پارسیان، پالایش نفت تهران، سرمایه‌گذاری نفت و گاز و پتروشیمی تأمین و پالایش نفت تبریز به‌ترتیب بیشترین اثر افزایشی در شاخص بورس را داشتند و نماد چادرملو، بیشترین اثر کاهشی در شاخص بورس را داشته است. در فرابورس ایران نیز شاخص کل ۲ واحد عقب‌نشست و به رقم ۱۸ هزار و ۹۸۷ واحد رسید و ارزش بازار اول و دوم فرابورس ایران به بیش از یک‌میلیون و ۵۱ هزار میلیارد تومان رسید. معامله‌گران در فرابورس بیش از ۲/۵ میلیارد سهام، حق تقدم و اوراق مالی در قالب ۶۵۲ هزار فقره معامله و به ارزش ۱۱ هزار و ۸۶۵ میلیارد تومان داد و ستد کردند

اقتصاد

«فره‌یختگان» گزارش می‌دهد

زنگ خطر آب‌رفتن شاغلان روستا

سال	جمعیت ۱۵ سال و بیشتر	مشارکت جمعیت ۱۵ سال و بیشتر	جمعیت شاغل	نرخ مشارکت اقتصادی (درصد)	نرخ بیکاری (درصد)	نسبت اشتغال به کل جمعیت ۱۵ سال و بیشتر (درصد)
۱۳۸۴	۱۷،۸۱۶،۹۸۰	۷،۹۶۴،۱۹۰	۷،۳۹۷،۵۳۸	۴۵	۷،۱	۴۲
۱۳۸۵	۱۷،۹۳۲،۷۳۸	۷،۸۷۲،۴۷۲	۷،۳۱۴،۱۴۴	۴۴	۷،۱	۴۱
۱۳۸۶	۱۷،۷۸۵،۳۱۴	۷،۷۵۴،۳۹۷	۷،۲۴۵،۱۱۲	۴۴	۶،۶	۴۱
۱۳۸۷	۱۷،۵۷۵،۶۷۵	۷،۲۹۳،۹۰۵	۶،۷۶۵،۸۷۶	۴۲	۷،۲	۳۸
۱۳۸۸	۱۷،۴۸۳،۵۸۹	۷،۳۲۵،۶۲۴	۶،۶۸۰،۶۲۸	۴۲	۸،۸	۳۸
۱۳۸۹	۱۷،۱۶۹،۶۰۵	۷،۰۰۵،۱۹۹	۶،۳۶۵،۲۶۱	۴۱	۹،۱	۳۷
۱۳۹۰	۱۶،۹۶۴،۹۹۵	۶،۷۴۴،۹۰۴	۶،۱۴۱،۹۹۱	۴۰	۸،۹	۳۶
۱۳۹۱	۱۷،۰۸۵،۵۹۶	۶،۸۸۵،۴۹۵	۶،۳۲۵،۲۴۹	۴۰	۸،۱	۳۷
۱۳۹۲	۱۷،۱۷۶،۲۸۲	۶،۸۱۸،۹۸۴	۶،۳۴۰،۳۹۷	۴۰	۷	۳۷
۱۳۹۳	۱۷،۱۹۰،۱۷۹	۶،۷۰۴،۱۷۰	۶،۱۷۴،۹۲۵	۳۹	۷،۹	۳۶
۱۳۹۴	۱۷،۱۰۶،۱۴۵	۶،۸۴۲،۴۵۸	۶،۲۸۵،۰۶۱	۴۰	۸،۱	۳۷
۱۳۹۵	۱۷،۰۴۲،۸۹۸	۶،۹۸۷،۵۸۸	۶،۳۶۸،۵۸۱	۴۱	۸،۹	۳۷
۱۳۹۶	۱۶،۴۶۵،۹۰۰	۶،۸۷۶،۸۰۵	۶،۳۷۷،۵۱۵	۴۲	۷،۳	۳۹
۱۳۹۷	۱۶،۴۰۰،۵۸۳	۶،۹۸۶،۸۴۳	۶،۴۳۲،۹۶۰	۴۳	۷،۹	۳۹
۱۳۹۸	۱۶،۲۵۳،۰۰۰	۶،۹۴۳،۳۶۵	۶،۴۷۴،۷۰۳	۴۳	۶،۷	۴۰
۱۳۹۹	۱۶،۱۸۵،۰۰۰	۶،۴۵۷،۸۱۸	۵،۹۹۳،۰۹۲	۴۰	۷،۲	۳۷
بهار ۱۴۰۰	۱۶،۱۰۱،۵۹۳	۶،۴۸۵،۳۹۴	۶،۰۶۹،۱۷۴	۴۰	۶،۴	۳۸

تغییرات نرخ بیکاری حاکی از آن است که این شاخص، نسبت به سال قبل (۱۳۹۹) کمتر از یک‌درصد کاهش یافته است. در بهار ۱۴۰۰، به میزان ۴۱،۴ درصد جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر از نظر اقتصادی فعال بوده‌اند، یعنی با شاغل بوده یا به‌دنبال شغل بوده‌اند. بررسی تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی حاکی از آن است که این نرخ نسبت به سال قبل (۱۳۹۹) ۰/۸ درصد افزایش یافته است. درمجموع براساس این آمار مشارکت اقتصادی (جمعیت فعالی که به‌دنبال شغل بوده یا شاغل محسوب می‌شوند) و همچنین بیکاری اندکی در بهار ۱۴۰۰ بهبود پیدا کرده اما همچنان جمعیت غیرفعال کشور که در واقع قید شغل و فعالیت اقتصادی را زده‌اند، بالاست. در بهار ۱۴۰۰ حدود ۳۷ میلیون از جمعیت ۶۲ میلیون و ۷۷۰ هزار نفری افرادی که بالای ۱۵ سال سن دارند و براساس تعاریف اقتصادی در سن کار هستند، غیرفعال بوده و علاقه‌ای به حضور در اجتماع اقتصادی نداشته‌اند. بنابراین آنچه هر سه ساه یک‌بار مرکز آمار تحت‌عنوان نرخ بیکاری اعلام می‌کند و در کمال تعجب و برخلاف دیدگاه عموم درحال کاهش پیدا کردن است صرفاً با بالا بودن جمعیت غیرفعال کشور حاصل شده و به هیچ‌وجه نشان‌دهنده مجموع بیکاری افراد بالای ۱۵ سال نیست. مرکز آمار در اعلام آمار خود از تیر مثبت «در بهار ۱۴۰۰ حدود نیمی از شاغلین خارج‌شده از بازار کار، به اشتغال بازگشتند» استفاده کرده است، این درحالی است که علاوه بر بالا بودن جمعیت غیرفعال، آمارهای جدید مرکز آمار از پنج‌مورد نگران‌کننده دیگر خبر می‌دهد:
۱- نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۴ ساله حاکی از آن است که ۲۲،۱ درصد از فعالان این گروه سنی در بهار ۱۴۰۰ بیکار بوده‌اند.
۲- بررسی سهم اشتغال ناقص جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر نشان می‌دهد در بهار ۱۴۰۰ تقریباً ۱۰ درصد جمعیت شاغل (دومیلیون و ۳۱۱ هزار نفر)، به دلایل اقتصادی (فصل غیرکاری، رکود کاری، پیدا نکردن کار با ساعت بیشتر…) کمتر از ۴۴ ساعت در هفته کار کرده و آماده برای انجام کار اضافی بوده‌اند. این درحالی است که سهم اشتغال ناقص در سال ۹۹ حدود ۷،۹ درصد از کل شاغلین یا به‌عبارتی یک میلیون و ۸۱۸ هزار نفر بوده است.

این مساله نشان می‌دهد رشد ۴۰هزار نفری اشتغال در بهار ۱۴۰۰ در مقایسه با سال قبل عمدتاً ناقص بوده و این مشاغل از پایداری بالایی برخوردار نخواهند بود.
۳- وضعیت بازار برای گروه تحصیلکرده‌های دانشگاهی در بهار ۱۴۰۰ نه‌تنها بهبود پیدا نکرده، بلکه بدتر شده است، در این بازه زمانی، جمعیت فعال تحصیلکرده‌های دانشگاهی بالغ بر ۴۳ هزار نفر کاهش یافته است. علاوه بر این نرخ بیکاری تحصیلکرده‌های دانشگاهی در بهار ۱۴۰۰ معادل ۱۳،۴ درصد گزارش شده که در مقایسه با بهار ۱۳۹۹ تقریباً بدون تغییر است. با این همه تعداد بیکاران تحصیلکرده دانشگاهی در این بازه زمانی بالغ بر ۲۲ هزار نفر بوده است.

اشتغال روستایی ناپایدارتر از همیشه

مشکل کار اینجاست که وقتی ترکیب منطقه‌ای اشتغال موردبررسی قرار می‌گیرد، نشان از افزایش اشتغال ۴۱۳ هزار نفری در بهار ۱۴۰۰ در مقایسه با سال گذشته دارد، یعنی هر

بیننده‌ای ابتدا فکر می‌کند شرایط درست و براساس نیازهای روستانشینان پیش رفته است. ولی نکته مهم اینجاست که این افزایش اشتغال متوازن رخ نداده است، به‌گونه‌ای که از سال ۸۴ تا به حال حدود چهارمیلیون و ۶۰۰ هزار نفر به اشتغال شهری افزوده شده و باوجود عدم تغییر چندان جمعیت فعال روستاها، اشتغال این مناطق بیش از یک میلیون و ۵۰۰ هزار نفر کاهش پیدا کرده است. به‌طور خلاصه مهم‌ترین موارد حول اشتغال روستایی را در این پنج‌مورد باید دید:
۱- اشتغال روستایی در ۲۰ سال اخیر یک‌ونیم میلیون نفر کاهش یافته است،
۲- با وجود انواع و اقسام طرح‌های اشتغالزایی و پایداری اشتغال در روستا، مشارکت اقتصادی از ۴۵درصد در سال ۸۴ به ۴۰ درصد در بهار ۱۴۰۰ رسیده است.
۳- با وجود رشد ۷۶هزار نفری اشتغال روستایی در بهار جاری، با وجود خشکسالی احتمالی در سال جاری و سال‌های آینده، باید شاهد افت اشتغال در روستاها باشیم.
۴- بیش از ۵۰ درصد اشتغال روستایی به کشاورزی اکتفا دارد که تمامی طرح‌های توسعه‌ای صنعتی روستاها و تنوع‌بخشی اقتصاد روستا را شکست‌خورده نشان می‌دهد.
۵- حدود ۶ دهه از آمایش فضای اقتصاد کشور (توسعه متوازن اقتصاد) صحبت شده و حول آن برنامه‌ریزی شده است اما به جرات می‌توان از استقرار تمامی فعالیت‌های بزرگ اقتصادی در چند شهر بزرگ و عدم توجه به مشاغل و صنایع خرد در شهرها و روستاهای کوچک صحبت کرد.

تسهیلاتی به اسم روستا، به کام دلالت

درحالی که دولت طی چهارسال اخیر ۱،۵ میلیارد دلار از منابع صندوق توسعه ملی را در قالب طرح اشتغال پایدار به ایجاد و تقویت اشتغال در مناطق روستایی اختصاص داده، اما بررسی آمار اشتغال نقاط روستایی کشور نشان داد طی سه سال اخیر تعداد شاغلان روستاها با کاهش نزدیک به ۴۰۰ هزار نفری از ۶ میلیون و ۴۰۰ هزار نفر در سال ۹۸ به ۶ میلیون در سال جاری رسیده است. به‌طور کلی سال‌هاست در ایران از هدایت نقدینگی و خلق اعتبار جدید برای تقویت تولید صحبت می‌شود که تزریق پول صندوق توسعه ملی نیز در همان راستاست، اما مشخص است این سیاست‌ها یا بدون تأثیر است یا لاقابل اعتماد ما از پیش شش‌طای لازم جهت اثرپذیری برخوردار نیست. یکی از چالش‌های تزریق نقدینگی برای جهش تولید، عدم برخورد اعتبار به طرح‌های مولد و عدم‌رازیابی دقیق دریافت‌کنندگان است. هرچند درحال حاضر اطلاعات سامانه دریافت‌کنندگان تسهیلات اشتغال پایدار روستایی از طریق وب‌سایت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به‌صورت به‌روز و با جزئیاتی مانند عنوان طرح، میزان اشتغال و مبلغ پرداختی، به تفکیک شهرستان، موجود و قابل دسترس است. با وجود این نظارت‌ها، همچنان برخی انحراف‌ها در اعطای این

یکشنبه ۲۷ تیر ۱۴۰۰ شماره ۲۳۶۹

تسهیلات مشاهده می‌شود. براساس اطلاعات این سامانه در شهر تهران دو مجموعه ورزشی در شرق این شهر تسهیلات روستایی دریافت کرده‌اند. از این موارد بسیار است که به اسم فعالیت اقتصادی در روستاها، تسهیلاتی دریافت شده و درنهایت به فعالیت‌های غیراقتصادی در شهر یا سفته‌بازی در شهر و روستا تبدیل شده است.

ظرفیت روستاها

در اشتغالزایی و توسعه صنعتی

براساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵، تعداد آبادی‌های دارای سکنه کشور ۶۲ هزار و ۲۸۴ آبادی است که ۵۲۶ آبادی در مقایسه با سال ۱۳۹۰ افزایش داشته است. همچنین تعداد آبادی‌های دارای ۲۰ خانوار یا ۱۰ نفر جمعیت ساکن و بیشتر که در قالب روستا تعریف می‌شود ۳۹ هزار و ۶۰۱ روستا است که نسبت به سال ۱۳۹۵، یک هزار و ۳۳۵ روستا به تعداد روستاهای کشور افزوده شده و درمجموع، از جمعیت کل کشور ۲۰ میلیون و ۷۳۰ هزار و ۶۲۵ نفر متعلق به جامعه روستایی است که سهمی معادل ۲۶ درصد از جمعیت کل کشور را دربر می‌گیرد. میانگین سهم جامعه روستایی در دیگر نقاط دنیا براساس آمارهای جهانی در سال ۲۰۱۴ نیز شامل اروپا ۲۷ درصد، آسیا ۵۲ درصد، ژاپن ۷ درصد، هند ۶۸ درصد و انگلستان حدود ۲۳ درصد است. یکی از ضعف‌های اساسی کشور در مسیر توسعه روستایی و ناتوانی در استفاده مناسب از امکانات و ظرفیت روستاها در فعالیت‌های اقتصادی ازجمله اقتصاد، نداشتن برنامه جامع و منسجم درخصوص توسعه روستایی است. ازجمله ظرفیت‌های روستایی کشور:
۱. بیش از ۱۰ هزار معدن در مناطق روستایی کشور وجود دارد که باید طی مراحل شفاف به بخش خصوصی واگذار شود،
۲. تأکیدبی اندازه بر تقویت بخش کشاورزی و عدم ایجاد صنایع و بنگاه‌های کوچک در روستاها،
۳. پایین بودن هزینه ثابت در راه‌اندازی بنگاه‌های کوچک و متوسط در روستاها مزیتی است که توجه جدی به آن نشده است،
۴. تأسیس شرکت‌های روستا-شهری و همچنین تعاونی‌ها که در نقشه توسعه متفاوت کشورها ی دیگر نقش بسزایی در پیشرفت اقتصادی داشتند، اما تا به‌حال به آن توجهی نداشته‌ایم.

تجربه چین در توسعه صنعتی روستاها

بررسی فرآیند صنعتی شدن اقتصادهای توسعه‌یافته امروزی از چین و ژاپن گرفته تا بریتانیا و آمریکا، نشان می‌دهد شروع فرآیند توسعه صنعتی از مرحله‌ای که در علم توسعه به آن Proto Industrialization یا «صنعتی شدن اولیه» گفته می‌شود، شروع شده که متأسفانه در ایران اندک اقتصادخوانده حوزه توسعه با آن آشناست و اندک مسئولی به آن توجه می‌کند. یکی از پدیده‌های مستند در مراحل اولیه توسعه چین بعد از اصلاحات سال ۱۹۷۸، شکل‌گیری و زایش قارچ گونه شرکت‌هایی به‌نام Township-Village-Enterprises یا TVEها در سطح وسیعی از مناطق روستایی و شهرستان‌نشین این کشور بود که شکل‌گیری و شکوفایی آنها دو علت مهم داشت:
۱. کشاورزان به‌دنبال روشی جدید برای کسب سود و نیز یافتن جایگزینی برای درآمد در سطح حداقل معیشت خود بودند،
۲. «دولت‌های محلی» نیز تمایل داشتند بنابه دستور شیائو پینگ روشی برای توسعه سریع اقتصاد منطقه تحت مدیریت خود پیدا کرده و به توانمندتر شدن و افزایش قدرت خرید کشاورزان باری رسانند. در هر حال، واقعیت این است که در چین، بریتانیای سابق، آمریکا، ژاپن، چین در اوایل تایوان و… و بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته کنونی، به‌جای شکل‌گیری و تأسیس صنایع بزرگ و استفاده از فناوری‌های روز در شهرهای بزرگ، شاهد تأسیس شرکت‌های روستایی-شهری در شهرستان‌ها و مناطق روستایی و حومه‌ای این کشورها بودیم. به این دوره در ادبیات توسعه صنعتی Proto Industrialization گفته می‌شود که مسیر تکوین و نقش این صنایع را در توسعه صنعتی بسیاری از کشورها می‌توان مطالعه کرد. فرآیند توسعه صنعتی مذکور به‌شروع فرآیند پایین به بالای توسعه صنعتی از شهرستان‌ها و روستاها با استفاده از نیروی کار مازاد و عموماً دارای بیکاری پنهان و فصلی برای تولید کارخانه‌های کوچک و عموماً کاربر با ارزش افزوده پایین اشاره دارد. انقلاب صنعتی چین با دنباله‌روی از مسیر منطقی و تاریخی مشابه مسیر انقلاب صنعتی در دیگر کشورها با ایجاد ده‌ها میلیون شرکت روستایی-شهری با مالکیت جمعی یا تعاونی در سال ۱۹۷۹ در سرتاسر کشور به‌ویژه در مناطق فقیرتر روستایی در اواخر دهه ۱۹۷۰ میلادی آغاز شد و درنهایت به نقطه شروع انقلاب صنعتی و جهش اقتصادی چین در اواخر دهه ۸۰ و اوایل دهه ۹۰ مبدل شد.

اتاق بازرگانی، صاحب‌نظران و متخصصان را درمورد بحث مالیات بر عایدی سرمایه جمع‌آوری و جمع‌بندی کنیم و تا اواخر شهریورماه نیز گزارش رسمی و نهایی آن را در کمیسیون اقتصادی تصویب و به صحن علنی ارائه کنیم. در این طرح، اگر فردی طلا بخرد و سپس اقدام به فروش آن کند، باید از محل سود این معامله طبق مدت نگهداری آن سرمایه، بخشی را به‌عنوان مالیات پرداخت کند. نحوه محاسبه مالیات بر عایدی سرمایه در بازار طلا براساس مدت زمان نگهداری، در سال اول ۲۰ درصد، سال دوم ۲۰ درصد و سال سوم ۱۰ درصد است. به‌عنوان مثال، اگر فردی طلایی به ارزش ۱۰۰ میلیون تومان خریده و پس از سه سال آن را به قیمت ۱۸۰ میلیون تومان بفروشد، سودی که از این فروش حاصل شده معادل ۸۰ میلیون تومان است که مالیات آن براساس سه سال نگهداری ۱۰ درصد محاسبه می‌شود و باید هشت میلیون تومان مالیات بپردازد. البته معاون درآمدهای مالیاتی معتقد است که ورود طرح مالیات به عایدی سرمایه به نقل و انتقال طلا و ارز خطرناک است و با قانون مبارزه با قاچاق تعارض دارد. همچنین، به جز طرح مالیات بر عایدی سرمایه، خرید طلا که تا پیش از این مشمول مالیات بر ارزش افزوده می‌شد، در قانون جدید معاف می‌شود و از دی‌ماه سال جاری، معافیت خرید طلا از مالیات بر ارزش افزوده شروع می‌شود. از سوی دیگر، مالیات دیگری که به‌جز طرح مالیات بر عایدی سرمایه مجلس که قرار است از طلا اخذ شود، مالیات خرید طلا از بانک مرکزی است که از سال ۱۳۹۷ این قانون اجرا شده و از این زمان به بعد خریداران طلا از بانک مرکزی طبق دستورالعمل مربوطه به سال خرید مورد نظر مالیات می‌پردازند.

که با احتساب معاملات روز گذشته بورس، ارزش معاملات بورس و فرابورس از ۱۸ هزار میلیارد تومان فراتر رفت. نمادهای صیانت‌مین، بانک دی، پالایش نفت شیراز و پالایش نفت لاوان بیشترین اثر افزایشی در شاخص فرابورس را داشتند و برعکس، نمادهای صنعتی مینو، آریاساسول و پتروشیمی زاگرس بیشترین اثر کاهشی در شاخص فرابورس را داشته‌اند. نکته جالب توجه دیگر در مورد عملکرد پالایش یکم اینکه خریداران پالایش یکم، هنوز با گذشت ۱۰ ماه از خرید اولیه با ۲۷ درصد زیان از اصل سرمایه خود همراه هستند، درحالی که قرار بود این صندوق با ۲۰ درصد تخفیف ارائه شود و خریداران سود کنند، بارها وزیر اقتصاد قول داده بود که زیان پالایشی‌ها با سهام جایزه جبران می‌شود که این وعده هنوز محقق نشده است.

مالیات جدید طلا چگونه محاسبه می‌شود؟

با طرح مجلس درباره مالیات بر عایدی سرمایه که تا شهریورماه قرار است به صحن علنی رود، سود حاصل از فروش طلا طی مدتی نگهداری مشمول مالیات می‌شود. مالیات دیگر طلا همان مالیات بر ارزش افزوده طلاست که از دی‌ماه قرار است از اصل قیمت طلا برداشته شود. همچنین مالیات بر خرید سکه از بانک مرکزی هم که به قوت خود باقی است. مالیات بر عایدی سرمایه طرح مجلس است که مدتی از تصویب کلیات آن می‌گذرد و اجرای کامل آن به دولت بعدی می‌رسد؛ به‌گونه‌ای که پورابراهیمی-رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس- گفته که ظرف یک ماه آینده تلاش خواهیم کرد تا تمامی نظرات کارشناسان